

Introduktion til "Togt Tidende" – et informativt arbejdshæfte til folkeskolernes 3.-5. klassetrin

Baggrund

Den danske konge Svend Tveskæg og hans søn Knud gik i 1013 i land ved den engelske kyst - mere præcist ved byen Sandwich. Her angreb de langs East Anglias kyst op mod det nordlige England, hvorefter de drog syd på mod Wessex. Den daværende engelske konge Ethelred II trak sig i første omgang tilbage til London, hvorimod den danske styrke underlagde sig området omkring Wessex. Herefter flygtede Ethelred til Normandiet, hvorefter Svend Tveskæg kunne erklære sig konge over England. Svend døde dog allerede i 1014, hvorefter Knud og de danske styrker flygtede tilbage til Danmark. Ethelred kunne derfor atter indtage sin position som konge af England – om end kun for en kort periode. Knud vendte nemlig tilbage til England allerede i september 1015 og efter et større diplomatisk magtspil mellem Knud og Ethelreds arvtager Edmund Jernside, kunne Knud erklære sig ene konge i England d. 30 november 1016. Dette blev indledningen på et 26 år langt dansk herredømme over England – en epoke i den danske historie, der fortjener at blive husket.

Formål og budskab:

Idet vi nu indtræder i opløbet til 1000-års jubilæet til Knud den Stores erobring af England, er emnet oplagt at beskæftige sig med, da dette præsenterer eleverne for en naturlig indgangsvinkel til, hvorfor netop denne side af den danske historie er væsentlig at få beskrevet for den valgte målgruppe. Materialet vil give eleverne muligheden for at opleve og beskæftige sig med, hvordan det var at sejle over Nordsøen i vikingetiden, samtidig med at de bliver introduceret til historien om Knud den Stores erobring af England.

Hvordan var livet som kriger/soldat i vikingetiden? Hvilke vilkår levede en rejsende viking under og hvad mødte Svend Tveskæg, Knud den Store og deres mænd, da de ankom til England? For ikke at gøre emnet alt for bredt, vil fokus blive lagt på enkelte elementer i denne tid. Dette være sig elementer, der repræsenterer selve vikingetiden på bedst mulig vis. Herunder tænkes der på vikingeskibene, vikingernes proviant, deres våben og beklædning, hygiejnen ombord osv. Det er materialets hensigt at få præsenteret målgruppen for dette kapitel i den danske kultur, som uomtvisteligt har efterladt et indtryk på den danske kulturarv for eftertiden.

Undervisningsmaterialet

Materialet henvender sig primært til folkeskolens 4. klassetrin, men kan også anvendes i slutningen af 3. – samt starten af 5. klassetrin. Det er udarbejdet som en avis, som skal printes og foldes på A3 ark. Bemærk venligst at avisen er opstillet således, at der skal printes på både for- og bagside. Fravalget af en decideret online-udgave er begrundet med, at der i avisen forefindes arbejdsopgaver i form af krydsord og lignende, som giver bedst mening for eleverne at arbejde med i den fysiske form. Avisen ”Togt tidende” er udarbejdet med en nutidig tone og består af en række små artikler og udsagn fra de vikinger, der kan tænkes at have været om bord på et togt mellem Danmark og England. Forfatterne bag artiklerne i avisen er dermed fiktive, men der er lagt vægt på, at den historiske værdi i teksterne lever op til standard og dermed har udspring i historisk fakta. Det anbefales at ”Togt Tidende” printes i farver, da dette sikrer den optimale opmærksomhed og inddragelse fra elevernes side. Avisen er velegnet til gennemgang ved samarbejde to og to, men kan også benyttes af den enkelte elev alene.

”Togt Tidende” er udarbejdet i samarbejde med Lindholm Høje Museet og kan dermed anvendes som optakt til et besøg på Lindholm Høje Museet eller i forlængelse heraf. På Lindholm Høje Museets hjemmeside under fanebladet ”skoletjeneste” findes foruden denne lærervejledning, en PDF-udgave af avisen, som er opstillet enkelt, og derfor kan bruges til online gennemgang af avisen, samt den faktiske PDF-avis som er klar til print. På næste side af denne lærervejledning findes en vejledning til rettelse af avisens små opgaver og krydsord. God fornøjelse!

Mere viden om Lindholm Høje Museet forefindes på:

<http://www.nordmus.dk/lindholm-hoje-museet>

Mere viden om vikingetiden og Knud den Store forefindes på:

<http://www.denstoredanske.dk/index.php?sideId=292698>

Al grafisk opstilling på ”Togt Tidende” er udarbejdet af grafiker Inger Krogh Franck.

Teksten er udarbejdet af Peter Musgaard Christensen og Sia Hauritz Jensen.

Rettevejledning til "Togt Tidende"

Svar til "Gemte bogstaver til Svends dødsannonce og Knuds artikel":

- England.
- Harald Blåtand.
- Kristendommen.
- Danegæld.
- Ethelred den Rådvilde.
- *De gemte bogstaver i ovennævnte svar udgør: Godt gået.*

Svar til "Der er en drillepind løs på skibet":

Navnene skal placeres ud fra stiernes indgange som følger:

- Skjold skal placeres ved indgangen til venstre.
- Oluf skal placeres ved den midterste indgang.
- Thorbjørn skal placeres i indgangen yders til højre.

Svar på bagsidens krydsord

Vandret:

1. Aalborg.	14. Odin.	25. Lys.
4. Lov.	16. Feltskærer.	26. Madsvend.
6. Bål.	18. Øje.	29. Saga.
7. Vind.	19. Solnedgang.	30. Tveskæg.
9. Mod.	20. Høj.	
10. Togt.	21. Ethelred.	
12. Hår.	23. Kok.	

Lodret:

2. Lindholm Høje.	11. Kofte.	22. To.
3. Ring.	13. Ris.	24. Skæg.
4. Limfjorden.	15. Danmark.	27. Dag.
5. Blåtand.	17. Mjød.	28. Eik.
8. Egetræ.	20. Hjelm.	